

15. Spotkanie Klubu NFOŚiGW Warszawa, 15.04.2010

Spotkanie Klubu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) w dniu 15 kwietnia 2010 r. odbyło się już po raz piętnasty, co pozwala na krótkie omówienie tej inicjatywy. Zebrania klubowe organizowane są – począwszy od marca 2009 r. – raz w miesiącu, w centrali NFOŚiGW, jako forum do swobodnych dyskusji czy raczej „burz mózgów” na tematy kluczowe dla ochrony środowiska. Aby takie debaty były owocne, należy przyciągnąć odpowiednie grono uczestników reprezentujących administrację rządową, świat nauki, organizacje pozarządowe i branżowe oraz przemysł. Formułę wystąpień oparto na jak najbardziej starannym doborze prelegentów, którzy zagwarantują właściwe wprowadzenie w temat i zarazem dostarczą impulsów do dyskusji. Całości dopełnia samo miejsce spotkań, czyli bardzo gościnna sala konferencyjna NFOŚiGW, a także poczucie ich znaczenia, silnie podkreślane przez aktywny udział członków zarówno obecnego, jak i każdego z poprzednich zarządów tej instytucji.

Za stronę organizacyjną i merytoryczną odpowiada Wojciech Stawiany, były główny inspektor ochrony środowiska, a za prowadzenie spotkań – Michał Piskorz, który równocześnie z wielką swadą moderuje dyskusje. Dzięki temu tandemu i zespołowi dbającemu o stronę techniczną (włącznie z cateringiem) zebrania przebiegają bardzo płynnie, a ich atmosfera znakomicie ułatwia długie rozmowy kulturalowe, prowadzone zarówno przed, jak i po części oficjalnej.

Na omówienie szerokiej gamy zagadnień pozwala cykliczność spotkań. Jednymi z pierwszych tematów poruszonych w ich trakcie były szanse na skuteczne przeciwdziałanie zmianom klimatu w świetle rezultatów konferencji klimatycznej z Poznaniu w 2008 r. (prof. T. Żylicz, marzec 2009 r.) oraz perspektywy wykorzystania odnawialnych źródeł energii w Polsce (prezes NFOŚiGW J. Rączka, kwiecień 2009 r.). Wyjątkowo długie dyskusje wywołały przemysł i wizje ministra M. Nowickiego, dotyczące tego, jak będziemy chronić środowisko za 20, 50 i 100 lat (grudzień 2009 r.), rozważenia na temat odpowiedzialności człowieka za środowisko, czyli dlaczego musimy chronić przyrodę (ks. prof. S. Zięba, prorektor KUL, gru-

dzień 2009 r.), a także Rospuda – jaka była geneza konfliktu, jak go rozwiązano i czy wyciągnięto wnioski na przyszłość (minister A. Kraszewski z zespołem negocjacyjnym, kwiecień 2010 r.). Ten ostatni temat okazał się najbardziej gorący, o czym świadczyła rekordowa frekwencja (ponad 120 osób) oraz kulturalowe dyskusje, które przeciągnęły się do późnej nocy. W rozmowach skupiono się przede wszystkim na wnioskach na przyszłość, gdyż konflikty okazują się bardziej powszechne niż można było przypuszczać i mogą paraliżować projekty inwestycyjne już na wstępnych etapach (jak w przypadku badań nad możliwościami podziemnego składowania CO₂).

Inicjatywę zebrań klubowych należy uznać za wyjątkowo cenną także dla środowiska geologicznego. Tak się bowiem złożyło, że tematyka geologiczna i górnicza wyraźnie powraca w trakcie wielu spotkań. I tak – kwestie podziemnego składowania CO₂ musiały wypłynąć w trakcie dyskusji, jaka rozgorzała wokół przedstawionej przez min. M. Nowickiego wizji ochrony środowiska za 20, 50 i 100 lat, gdyż całkowite odejście od paliw kopalnych nie wydaje się w tym przedziale czasu realne. Kwestie czystych technologii węglowych oraz technologii kosmicznych w podziemnym procesowaniu węgla były tematem spotkań w maju i czerwcu 2009 r., z kolei zarówno w rozważaniach ks. prof. S. Zięby o odpowiedzialności człowieka za przyrodę (grudzień 2009 r.), jak i wynikłej w ich efekcie dyskusji, nie mogło zabraknąć tematu zrównoważonego i pragmatycznego korzystania z zasobów przyrody, włącznie z surowcami mineralnymi.

Warto też wspomnieć o spotkaniu „metanowym” w październiku 2009 r. Thomas Frankiewicz z Amerykańskiej Agencji Ochrony Środowiska (US EPA) przedstawił na nim cele i wyniki programu US EPA *Methane to Markets* (M2M) oraz koordynowanego przez siebie podprogramu *Wpływ partnerstwa publiczno-prywatnego na rozwój energetyki biogazowej w Polsce*. Profesor Stanisław Hlawiczka zapoznał natomiast uczestników z wynikami projektu *Skroplony gaz ziemny (LNG) z metanu pozyskiwanego z nieczynnych kopalń*, realizowanego w ramach tego podprogramu przez konsorcjum w składzie: Instytut Ekologii Terenów Uprzemysłowionych, Cetus – Energetyka Gazowa Sp. z o.o., LNG Silesia Sp. z o.o. i *Thompson Line*. Projekt jest realizowany na terenie nieczynnej KWK *Żory*, gdzie uzyskuje się nawet 4 mln m³ metanu rocznie z jednego otworu (!). Wywołało to ożywioną dyskusję, skupioną wokół tego, ile metanu można pozyskać podobnymi metodami z innych zamkniętych kopalń i czy nie warto ponownie prób oceny możliwości eksploatacji metanu z pokładów węgla, które (jak to podkreślił b. wiceprezes Jerzy Kędzierski) NFOŚiGW mocno wspierał na początku lat 90. XX w.

Problematyka geologiczna będzie również poruszona na jednym z najbliższych spotkań klubu. Jako prelegenta zaproszono głównego geologa kraju, podsekretarza stanu w MŚ H.J. Jezierskiego, a zapowiadany temat to *Geologia Funduszu – Fundusz Geologii*.

Pełne zapisy wystąpień, sylwetki prelegentów oraz zapowiedzi kolejnych spotkań można znaleźć na stronie NFOŚiGW – <http://klub.nfosigw.gov.pl/kronika>.

Ryc. 1. Wystąpienie ministra środowiska prof. Andrzeja Kraszewskiego na 15. Spotkaniu Klubu NFOŚiGW. Fot. J. Ruszkowski

Wojciech Brochwicz-Lewiński